

ОДНОСНЕ РЕЧЕНИЦЕ

Зависне реченице које ближе одређују појам на који се односе називају се **односне реченице**.

Ово је **аутобус** који иде до центра града.

Он је **уметник** какав се ретко среће.

Посетио је **место** где је рођен.

Гледам ову **децу** што пролазе поред нас.

Обележја односних реченица:

заменице: који, чији, какав, ко

прилог: где

везник: што

Односне реченице имају службу **АТРИБУТА**.

То је шарени кров.

То је кућа са шареним кровом.

То је кућа која има шарени кров.

Односне реченице имају службу **АПОЗИТИВА**.

Срели смо Марка, **срећног због победе**.

Срели смо Марка, који је срећан због победе.

Запета је обавезна, даје се додатна, необавезна информација.

Односне реченице имају службу **СУБЈЕКТА**.

Човек се не боји глади.

Вредан човек се не боји глади.

Ко ради, не боји се глади.

Односне реченице имају службу **ОБЈЕКТА**.

Добила је **признање**.

Добила је **велико признање**.

Добила је оно што је заслужила.

Писање запете:

Важи правило инверзије:

Ко пева, зло не мисли.

Ко другоме јаму копа, сам у њу упада.

Када односна реченица почиње са ШТО и односи се на целу реченицу, одваја се запетом:

Лако је победио противника, што нас уопште није изненадило.

Ако се односна реченица може претворити у независну с везником **а**, одваја се запетама:

Ученици 8.разреда, који су дежурни, данас немају наставу.

Ученици 8.разреда, а они су дежурни, данас немају наставу.

Ако се може додати ОНАЈ уз реч на коју се односи, реченица се не одваја запетама:

Ученици који су дежурни сутра немају наставу.

Они ученици који су дежурни сутра немају наставу.

Појавио се интересантан текст о Андрићу, за кога до тада нису чули.

Поновљамо:

Употреба заменице КОЈИ у акузативу једнине:

Био је то наставник ког(а)/којег(а) смо сви волели.

(односи се на наставника – живо)

Тај је глумац играо у филму који смо сви гледали.

(односи се на филм – неживо)

Вежбање:

1. Подвуци односне реченице:

То је клуб где сви тренирамо.

Пустићу филм који је био најгледанији прошле године.

Ко више ради, више зарађује.

Што можеш да урадиш данас, не остављај за сутра.

2. Одреди службу односних реченица:

Донео је игрицу коју смо сви играли.

Ко жели, научиће ово.

Марко, који је уморан од посла, заспао је.

Чули смо оно што нам је причала.

3. Допиши запете у следећим реченицама:

Ко пропусти прилику биће од прилике пропуштен.

Ко не ради не зна вредност одмора.

Ко брзо одлучује брзо се и каје.

А у слободним тренуцима којих више није било много одлазио би у шуму.

4. Упиши заменицу који/ког:

То је оџачар_____доноси срећу свакоме.

Пролетео је авион_____смо се сви уплашили.

Ученици који наставу прате на даљину раде ова вежбања, као и она из Радне свеске и то доносе у школу када дођу на одговарање. Остали то раде у петак.

Поздрав!

Наставница